

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 83.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewitz-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjazás szerint közlünk.

A görög katolikus magyar püspökség székhelye

Makó, aug. 24.

Most, mikor görög katolikus magyar püspökségünk lesz, a legérdekesebb és már-már szenvedélyessé is váló küzdelem folyik azon kérdés körül, hogy hol legyen a püspökség - székhelye.

Eddig minden jel arra vallott, sőt amint a mi hiteles értesülésünk szól, a magyar püspökséget engedélyező pápai bulla is ebben az irányban döntött, hogy az új püspökség székhelye - Hajdudorog lesz.

Most azonban a közönség figyelmét egyszerre csak Nyiregyháza felé akarják fordítani, amely város lesz - úgy mondják - az új püspökség székhelye.

Sőt legújabbán Debrecen is előlépett azzal a kívánsággal, hogy az új püspökség székhelye se Dorogon, se Nyiregyháza ne legyen, hanem ezt Debrecen kapja meg.

Nemcsak a legközelebről érdekelt görög katolikusaink, hanem kívülük álló hatalmas és hatalmasabb tényezők is vitáznak most a fölött, hogy melyik legyen hát az új püspöki székhely: Nyiregyháza városa-e, avagy Hajdudorog, amelyik csak - falu? avagy Debrecen?

A legkülönbözőbb érveket hozták fel jobbról is, balról is a saját álláspontjuk mellett. Nyilvánvalónak látszik azonban, hogy a küzdelemben nem jelentéktelen mozgató erőként szerepelnek a vallási és egyházi érdekeken kívül álló más érdekek is.

Ily körülmények közt nagyon nehéz a székhely kérdésének eldöntése. Hogy a három közül bármelyik városban méltó helyen lenne a püspökség, kétséget se szenved, ha a különböző szempontokat nézzük, tagadhatatlan, hogy mindegyik város mellett szólnak elég jelentős indokok.

A három aspiráns város közül azonban Hajdudorog már annak alapján is legerősebb igényt formálhat az új püspökséghez, mert annak kivívása körül tagadhatatlanul a hajdudorogiak tettek legtöbb-

bet. Ők voltak azok, akik megpendítették az új magyar püspökség eszméjét és ugyanők voltak azok, akik mindazóta, hosszú időközön keresztül igazán dicséretes erélyvel s változatlan kitartással küzdöttek ezért az új magyar püspökségért akkor, amikor más egyházak ezért alig-alig tettek valamit, vagy csak immel-ámmal tettek. Olyan tiszteletre méltó tehát most az a kívánságuk, hogy a most már kivívott püspökség székhelye az ő városuk legyen, amelyet legalább is illő honorálni. E mellett éppen a multaknak ez a nemes küzdelme biztosít arról is, hogy Hajdudorogon igazán méltó helyen lesz az új magyar görög katolikus püspökség. Az az egyetlen kifogás, hogy Hajdudorog csak kis falu, nem állhat meg, különösen ha tudjuk, hogy eddig is van már püspöki székhely Magyarországon, amely nem nagyobb Hajdudorognál.

Nyiregyháza mellett éppen csak is az az egy érv szól, hogy - város és sokkal nagyobb Hajdudorognál.

Debrecen mellett meg azt az érvet hozzák fel, hogy ha itt lesz a székhely, a magyarság és magyarosítás szempontjából lesz felette előnyös.

Igaz, hogy az új görög katolikus püspökséghöz leginkább magyarosodás tekintetében lesz legtöbb hasznunk, mert az új püspökség kikerekítésével ebbe a körzetbe beleszó görög katolikus hívek teljes megmagyarosodása s igazi magyar szellemmel való átítatása lesz várható, de Hajdudorog népének már a történelmi multja [emlékezzünk csak Bocskay és a Rákócziak katonáira], de a püspökségért folytatott nemes küzdelme is teljes bizsositék arra, hogy mint új magyar görög katolikus püspöki székhely is teljes mértékben fogja és képes is lesz teljesíteni azt a nemzeti missiót, melyet mint ilyenről is minden magyar ember elvár.

Nem hagyható figyelmen kívül az se, hogy midőn évek hosszú során át folyt a küzdelem e püspökségért, valamennyi görög katolikus magyar egyházközség is csak arra gondolt, hogy az új

püspökség székhelye csakis - Hajdudorog lehet, mely már e küzdelemnek a vezetésével is méltóvá tette magát. Más község vagy város nemcsak, hogy szóba se jött, hanem még csak nem is gondolt másra soha senkise.

A makói görög katolikus egyház hívei is méltóan kivették részüket e magyar püspökségért folyt küzdelemből s maga az egyháztanács is többször foglalkozott e követeléssel. A makói hívek se gondolták sohase másként, mint, hogy az új püspökség székhelye csakis - Hajdudorog lehet. Ma pedig, mikor már a püspökséget engedélyezték, ennek székhelyét

követelik is - Hajdudorogot. Mert, úgy mondják, hogy ez nemcsak így illő, hanem ez az igazság is.

A makóiak egyháztanácsa nem foglalkozott ugyan még hivatalosan is a székhely kérdésével, azonban volt alkalmunk e tárgyban hallani az egyházközség nagyérdemű vezető lelkészét, a kinek szintén az az álláspontja, hogy nemcsak az engedélyező pápai hullánál fogva, hanem a hajdudorogiaknak a püspökség elnyerése körül szerzett érdemei folytán is a püspökség székhelye kell, hogy - Hajdudorog legyen! kp.

Ha ilyen a főkapitány, milyenek a rendőrök?

Egy kis mutató a rendőri tapintatból.

A makói Pavlik.

Az utóbbi időkben a rendőri brutalitások nemcsak a fővárosban, de a vidéken is napirenden vannak. Természetes, hogy ebben a tekintetben nem lehet kivétel Makó városa sem. Ez egyébként az idők jele. Rendőr uralom és basáskodás az egész vonalon. Az az eset azonban, amelyik ma este történt a főtéren, szinte páratlan. A száraz történet ez:

A főtéren a rendőrség oldalán az Ott Károly fele üzlet felé sétált este háromnegyed nyolc óra tájban: Rákósy Gyula rendőrkapitány, Bóna Pál alkapitány, dr. Kardos László pénzügyi fogalmazó, dr. Dózsa Imre takarékpénztári igazgató és dr. Daróczy Mátyás ügyvéd. A rendőrség előtt a társasággal szemközt jött két pénzügyőr, kart karba öltve. Egy fővigyázó és egy szemlész. Csendesen dudolgtak. Minden botrány nélkül, semmiféle feltűnést nem keltve. Miért rendőrkapitány a rend-

őrkapitány? Azért, hogy ok nélkül mindenki beleszójon s ha mást nem csinál botrányt, hát legalább ő provokálja a botrányt. Kiugrik a rendőrkapitány, mint egy pulykakas, s ráordít a pénzügyőrökre:

- Ne ordítsanak, menjenek haza.

A fővigyázó, aki ismerhette a makói rendőr főmuftit, meg fogta a szemlész karját s szép csendesen szólt:

- Menjünk.

A szemlész azonban, akinek neve egyébként Somogyi, valószínűleg nem vehette jó néven, hogy egy előtte ismeretlen egyén az ő csendes mulatságukat minden ok nélkül megzavarja, elég helyesen azt kérdezte:

- Kicsoda az ur?

Ez kellett még csak.

- Hallgasson, hogy mer engem kérdezni? Takarodjon, míg jó dolga van!

Persze ez a rendőri tekintély megóvás már hőstenorban szólt.

Üzlet-áthelyezés!

Van szerencsém a m. t. vásárlóközönséget értesíteni, miszerint 15 év óta fenálló kézmű-és nőidivatáru üzletemet

helyeztem át. Amidőn a m. t. vevőkörömnek cégem iránt tanusított eddigi nagyrabecsült bizalmáért köszönetet mondok, kérem ezen bizalmat részemre továbbra is fentartani. Minden igyekezetem ezután is oda fog irányulni, hogy szükségletüket szigorúan szabott áraink mellett a legelőnyösebben szerezhesék be. Üzletem vezetésében egy, mint eddig is, főtőrekvésem oda fog irányulni, hogy mindenben a legjobbat és legújabbat nyújtsam. Különösen figyelmébe ajánlom m. t. vevőimnek újonnan bevezetett menyasszonyi kelengye és kész női fehérnemű raktáramat, továbbá perzsa szőnyeget, amely cikkeknel előnyös összeköttetésem révén a legmagasabb igényeket is kielégíthetem. - - Tisztelettel: **Neumann Zsigmond.**

Telefon-szám: 89

A fővigyázó erre olhuzta arrább a kíváncsi szemlést s halkán megmondta, hogy kiesoda a haragos ember s erre az udvariasan visszazolt:

— Volt szerencsém.

S elindult. Ez az ártatlan megjegyzés olaj volt a tűzre.

Itt kezdődött a rendőri tapintat és fej el nem vesztés ne továbbja.

A rendőrfőnök beugrik a rendőrség kapuján, mint a kit a puskából kilöttek s ha eddig esend lett volna, akkor is botrány keletkezett volna, mert a rendőr pasa magából kikelve ordított:

— Rendőrök! Hol van az inspekció! Rendőrök! stb.

S néhány pillanat alatt hat szál rendőr termelt a színhelyen.

Rögtön szól a parancs:

— Vigyék be azonnal ezt az embert! s rámutat a szemlészre, aki közben az ott álló Kardos László dr. pénzügyi fogalmazóhoz ment s aki annyit mondott a szemlésznek:

— Menjenek szépen haza.

— Megyünk fogalmazó ur. De akkor már nem mehetett, mert két rendőrlégény marka között volt a válla s vitték befele.

Kardos László dr. ezt természetesen nem tűrhette tovább, oda ment a pulykamérges rendőr hetmanhoz s azt kérdezte:

— Mit akar evvel az emberrel a kapitány ur?

— Igazoltatni.

— Igazolom én. Somogyi szemlést a neve.

— Az igazolásnak ott fen van a helye. Vigyék!

— Vitéssen akkor engem is a kapitány ur.

Menjen innen a doktor nr! Mit avatkozik a dologba? Még pörül jár.

— De kérem az az ember nem csinált semmit.

A rendőri tekintélyt azonban a legnagyobb hatalmaskodás árán is meg kell óvni s miután Kardos László dr. fogalmazó közbelépése alantas közegének érdekében terhes volt, mert a benn kijáró tapintatos kezelést ez megakadályozhatja, a rendőr főmindentható most még magasabb skálából dörmögte:

— Rendőrök, vigyék ki ezt az urat!

S a rendőrök már mentek is a távozásnak indult pénzügyi fogalmazó felé, hogy a rendőrség kapuján kívül teszik, de a fogalmazó erre a szerepre nem vállalkozott s eltávozhatott anélkül, hogy a rendőri tetteles brutalitásnak áldozata lett volna.

A pénzügyi szemlést azonban belül került s hogy ki igazolta, az nem tudható, de később elengedték.

Ennek a szép históriának tanúi voltak: dr. Dózsa Imre, takarékpénztári igazgató és dr. Daróczy Mátyás ügyvéd, kik jelen voltak mindvégig, de Bóna alkaptány közben megunva előjárójának hőstetteit eloldalgott. Azt mondani sem kell, hogy a rendőrfő minden egyéb eljárása felett ezek az urak a legnagyobb mértékben megbotránkoztak s azt egyértelműleg elítélték, valamint az a sokaság is, amelyik közben a főkapitány által rendezett botrányra oda esődült.

Mi ebből az esetből a tanulság:

1. Ha nincs botrány, akkor a rendőrség tüzzel-vassal dolgozik

azon, hogy legyen botrány s ebben a vezér szerepet maga a főkapitány viszi. S miután fejtől büdösödik a hal, képzelhetni, mit csinálhatnak a rendőrlégények, mikor egy ijedős s magával tehetetlen földműves ember kerül a kezük közé?

2. Miután az utóbbi időben valósággal járvány lett, hogy a rendőrségen az ügyeket tapintatosan intézik el, jó lesz, ha valaki rendőrt lát, tiz lépésről elkerüli, mert feltétlenül beleköt, csak hogy azután eselileg bilincsekbe verve vitesse be.

3. Hol van a rendőrkapitányi szabályos eljárás akkor, amikor ő igazolás ürügye alatt vitet be valakit s az előtte személyesen ismert igazoló tanut — rendőri karhatalommal akarja eltávolítani, csak hogy az igazolás ne sikerüljön?

4. Lehet-e Makón erős a személybiztonság, mikor a személyes szabadságot éppen az tiporja lábba, akinek afelett örködni kell?

5. Meddig fogja még túrni Makóváros közönsége, hogy ilyen s hasonló esetek előfordulhassanak?

6. Folytathatnánk a következtetést még két hasábon keresztül, de nem tesszük, mert sem helyünk, sem kedvünk nincs hozzá s a végkövetkeztetés csak az volna, hogy az ilyen eljárás — *elitőlően undorító.*

Hanyagság.

A baromfipiacter járhatatlan.

Alig van Makóvárosának több olyan népes és állandóan csaknem egyformán látogatott piaca, mint a baromfipiac. Itt az évek mind a négy szakában egyformán forgalmas az élet.

Tavaszzsal a csirke, a fiatal liba uralja a helyzetet, a nyár kezdetével megkezdődik a libatömés és ez folyton tart erősen fokozódva egészen a késő tavaszig. A libatömés és az ezzel kapcsolatos libakereskedés a tél folyamán a leg-erősebb nálunk.

Ugy látszik, hogy mikor a város a mostani baromfipiacot téglával kirkatta, valóban a közönség érdeke lebegett a szeme előtt. Figyelembe vette, hogy Makóvárosában ezer és ezer embernek nemcsak mellékjöveldelme a baromfi tenyésztés, de igen soknak egész megélhetését biztosító főfoglalkozása is.

Ez oknál fogva el lehet mondani, hogy a baromfi piac területe nagyon is érdemes volt a kikövezésre, jobban mondva a teglával való kiburkolásra. Csak egy hiba van és már nem is hiba. Több annál. Ez már hanyagság.

Mióta a baromfipiacon a mostani téglaburkolatot lefektették, azóta azon senki sem javított semmit, pedig egy kis javítás ugyan csak ráfért volna már a múlt évben is erre a piacra. Ez az oka, hogy most már ez a terület olyan hepe-hupás, annyira megromlott, hogy esős idők alkalmával valóságos tócsák keletkeznek rajta és a területnek csak a magaslatain lehet árulni.

Az illetékes hatóság ezt nem akarja meglátni, azért kénytelenek vagyunk mi rá figyelmeztetni. Most a télnek megyünk, mikor ez a terület legjobban igénybe van véve. Ha ideje korán ki nem javítják a baromfipiac burkolatát, akkor ez a tél folyamán annyira megromlik, hogy jövőre kétszeres költséggel sem lehet kijavítani.

Most ugyszólván néhány kocsis iszap és egy kevés téglá szükség a burkolat kijavításához, a többi téglát csak meg kell fordítani, amit a város házilag a saját kőművesével elvégeztethet, miért hát e hanyagság? Annyit most is megérdemel ez a közönség, hogy e terület kijavíttassék és ne kényseríttessék arra, hogy télen térdig álljon a sárban.

A színiévad kezdete.

Jönnek a színészek.

Még egy hét és ismét megnyílnak a színház kapui és látni fogjuk Nádasy József új társulatát, melyet, mint szabadkai színiigazgató, szervezett s amely a vidéki színészet legjelesebb tagjait mondhatja magáénak.

A színpadi lázas munka sem szünetel, sőt most kétszeres erővel folyik a Pásztor János vezetése mellett, hogy teljesen készen legyen minden a megnyitóra.

Közönségünk is lázas érdeklődéssel várja a megnyitót. Soha olyan nagy érdeklődés színházi saison iránt, nem mutatkozott, mint most. — De nem is csoda, Nádasy közel 80.000 koronát költött új felszereléseire, díszleteire és ruhatárára, melyeket először a makói közönségnek fog bemutatni.

A színtársulat tagjai is kezdenek már szállingozni. — Ma már megérkezett egy néhány, 27 ikére pedig itt lesz valamennyi és ugyanaz napon megkezdődnek a színpadi próbák is.

Az első előadás Szomorj Jenő nagyszerű darabja „Györgyike drága gyermek” lesz. Ebben mutatkozik be a makói közönségnek Sinkó Gizella, Kanizsai Elza, Verő Janka, Thuróczy Gyula, Derenghi István és Fenyő Aladár. Mára a darab elsőrendű színházi termék, mely a Vígsházban igen sok előadást ért és így kettős érdeklődés vonzza a közönséget erre az alkalomra a színházba.

A második előadás a legbájosabb és legmulatságosabb vigjátékok egyike: a „Kis cukros” lesz, a cimszerebben Kanizsai Elzával a társulat kiváló naivájával.

Az első operett „Leányvásár” lesz teljesen új kiállításban. A „Leányvásárt” úgy hozza színre Nádasy, hogy a közönség csak most fogja igazán megismerni a darab szépségeit és látni fogja annak gyönyörű kiállítását.

A bérletek is szépen folynak. Egymásután jelentkeznek az új bértek — olyanok is, akik eddig még sohasem bértek, így Ná-

dasy őszi szezonjáról már előre meglehet jósólni, hogy az minden tekintetben a legsikerültebb lesz.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Aug. 25. Vasárnap. Római kath. Beniti Fül. Gör. kath. Auguszt. 10. Lőrinc vt. Napkél 5 óra 9 perccor, nyugszik 6 óra 54 perccor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Változó, szeles idő várható, hőmérséklettel és elvélve csapadékkal. Sörgönyprógnózis: Változó, szeles, hűvösebb. Déli hőmérséklet: 18.9 Celsius.

Az őszi születése.

Hiba omlik még oly dúsan is a megfogyatkozó nap az uccára: hiába ragyognak kék, arany, rubint és opál színekben a lángoló felhők estefelé, ez csak látszat, mert már születik az ősz.

Nincs megindítóbb, mint az ősz születését látni. Ha elvetődünk egy erdőben a legelhagyottabb és legdudvásabb helyre, ahol vastag rétegben fekszik a múlt évről ott szomorító avar, ahol dombokat alkot a földre terült haraszt és egymásra omolva elmékednek a mlitrol lehullott virágok szirmai és halottá perzsel pillangók tetemei: valami megindítóan langyos pára, a születő ősznek első illata száll felénk, amelytől fájdalom és mélabú vonaglik végig lelkünkön: ez már az ősz.

Ha utramarinba forduló porcellán lesz az ég kéksége és valami láthatatlan kéz ezer, meg ezer kártyát oszt szét azon és egymásra torlódnak a nagy, négyzetletes felhőlapok, majd a szitáló eső száz, meg száz ezernyi és felöltött parancsol a korzóra és felhajtott gallérral sietünk hazafelé, a fák zugásából hallatszik az izenet: Ez már az ősz.

Ott lebeg a tornyok körül, besetenkedik a lakások tárt ablakán, nedves lehelleto megesapja a villanydrótokat s azok soká konnyoznak utána. Végigtáncol néha esténkint az utcákon és ott himbálódik egy-egy szezonvégi kalapon. ott sötélik az urak felöltőjén és beenevet néha az éjszakába. De még felénk, még bizonytalan a lépése, még bátoratlan a kimozdulása, de az erők mélyén, esős napok korzóján, ködök párája már lassan, felénk, de határozotan sohajtvá, lágyan és fájdalmasan születik az ősz.

— Justh Hódmezővásárhelyen. A hódmezővásárhelyi függetlenségi párt szeptember elsején nagyszabású népgyűlést rendez, amelyen a független polgárság tiltakozni fog a parlamentii események ellen. A gyűlésen részt vesz Justh Gyula, aki Lukács nagyenyedi beszédével szemben itt fejtí ki a pártja álláspontját. A gyűlésen az Alföld valamennyi függetlenségi pártja képviselteti magát.

— Személyi változások a csanádi egyházmegyében. Glattfelder Gyula dr. csanádi püspök szeptember 1-ére Mátyás Bélát Páspökletére plébánosná nevezte ki, Tóth Pétert Apátfalvára, Gyenes Györgyöt pedig Csanádpalotára, s Erős Jánost Kunagotára káplánokká küldötte ki.

Waggonos

I. oszt. bükkfák naponként érkeznek, jutányos áron kaphatók, valamint kocsik is jutányos díjak mellett beszállítanak rendelkezésre. — Értekezhetni lehet:

Grünstein Márk, főtéri irodájában.

— A szerkesztőségéből. Grosz Henrik hirlapíró, a helyi zsurnalisztika egyik kitűnő munkása szeptember elsején a „Makói Független Ujság” kötelékébe lép.

— A virilis képviselők összejárása. Megírtuk már, hogy Makó város képviselőtestülete *Espersit* János dr. ügyvéd elnökleite alatt bizottságot küldött ki a virilis képviselők összejárása végett. E bizottság augusztus hó 28-tól 31-ig és szeptember hó 2-án végzi munkáját és a munkát befejezése után a névjegyzéket közszemlére teszik ki.

— Orvosi szolgálat vasárnap. Vasárnap délután 3 órától hétfő reggelig a sürgős betegeket dr. Paku Imre és dr. Dózsa Lajos látják el. Sürgős esetekben tehát hozzájuk forduljon a közönség. Vasárnap délelőtt azonban valamennyi orvos rendel.

— Isteniszteletek a reformátusoknál. Holnap, vasárnap a reformátusoknál az isteniszteleteket a következő sorrendben tartják meg: az ó-templomban délelőtt 9 és délután 2 órakor prédikál Nagy Károly lelkész, az új-templomban ugyanazon időben *Bereczky* László lelkész. A rákosi iskolában délelőtt 9 órakor *Kocsis* János külterületi hitoktató lelkész prédikál.

— Birtokváltások. Gazdag János és neje Kurusa Mária megvette Vajda Ferenc és neje Tamasi Vilma Katalin házát 11550 koronáért. Márton Antal és neje Mészáros Eiel megvette Mészáros György dáli tanyai szántóföldjét 14000 koronáért. Bernáth Sándorné Dégi Rozália megvette kiskoru Somodi Ferenc és Dégi Ilona részére Hankovszki Emilia 76. számú cigánybécsei házát 700 koronáért. Takács József és neje Börcsök Julianna megvette Kolossy Jenő volt Makó város főmérnök Zrinyi utcai házát 14000 koronáért. Fodor Sándorné Mészáros Mária megvette Jeck Kálmán m. kir. adóhivatal Pázmán utcai házát 6000 koronáért.

— Kerékpáros katonák Makón. Most mindaddig az ideig, míg a katonai nagygyakorlatok befejezés nem nyerne, a különféle fegyvernemhez tartozó katonák vonulnak át városunkon színes képet kölcsönözve a mi egyhangu utcáinknak. Most még csak az átvonulások tartanak, a nagyobb esztározások azonban már Temesvár és Pancsova vidékén megkezdődtek. Ide ment az az egy század kerékpáros katonája is, kik ma vonultak át ismét Makón egy főhadnagy vezetésével. A Hmvásárhely felől érkező kerékpáros katonák délelőtt 10 órakor érkeztek Makóra és miután a Korona-kávéház előtt rövid pihenőt tartottak, folytatták útjukat Szeged felé.

— Bonyodalom a városi bérletek körül. Most, mikor a város a püspöktől megvásárolta a kasznárlakot, a tanács úgy intézkedett, hogy a bérlelőkkel egy évre kötött szerződést, azzal a feltétellel, hogy a város épített, a bérlelők kötelesek egy hónap leforgása alatt helyiségeiket elhagyni. Ezzel az intézkedéssel *Szakács* Gábor városi képviselő nem volt megelégedve, azért ma felebezzéssel támadta meg a közgyűlés határozatát. Felebezzését azzal indokolja meg, hogy a tanácsnak nem lett volna joga a bérleteket egyszerűen meghosszabbítani, hanem versenytárgyalást kellett volna a bérlet biztosítása végett tartania.

— Panamavádak a szegedi mérnök ellen. Szegedről jelentik: Lázár

György dr. polgármester fegyelmi vizsgálatot rendelt el egy följelentés alapján az egész városi mérnökség ellen. Gróf Arpád dr. ügyvéd, a Szeged-Csongrádi Bank ügyésze ugyanis a polgármesternél följelentést tett, amelyben elmondja, hogy mivel ő házának építését nem városi mérnökségi emberre bízta, hanem az építkezést magánúton vezeti, a mérnökség folyton akadályokat gördített az útjába és ezzel neki nagy anyagi kárt okozott. Az ügyvéd ezután a visszaélések egész sorával vádolja meg a mérnöki hivatal tagjait és mindenütt adatokkal szolgál. Többek között bejelenti a polgármesternek, hogy a mérnökség közegei magánvállalatoknál és magánépítkezéseknél ellenőrzői szerepet vállaltak és ezért pénzt fogadtak el; hogy egy Savanya Illés nevű teljesen vagyontalan embernek juttattak munkát és olyan vállalatot, amelyhez okvetlenül pénz kell, úgy hogy minden föltevés amellel szól, hogy a mérnökök a csöndes társ szerepét töltötték be; bejelenti, hogy a Liszka-féle bioszkopnak a Dugoniesterre építő-engedelmet akartak szerezni; hogy a városi mérnökség által vezetett Dugonics utcai iskolaeépítkezésnél a menyezeti gondatlanság miatt beszakadt és egy munkás nyomorékká lett, s.b. Ezekon kívül több kisebb nagyobb visszaélést sorol föl a följelentő, úgy hogy a polgármesternek el kellett rendelnie a fegyelmi vizsgálatot.

— Közkívánatra. Az iparos ifjak Szent István napi előadásának örösi sikere a közönség körében oly nagy érdeklődést keltett, hogy aki élvezte az ujuól élvezni óhatja s aki nem volt ott, látni akarja s ezért az előadást vasárnap este újból megismétli a derék műkedvelő gárda. Az előadás kezdete 8 órakor. Jegyek a hirdetett helyeken és a színházi pénztárnál kaphatók.

— Tekézők figyelmébe. Az Erzsébet Vigadóban vasárnap, folyó hó 25-én Purcsi Károly zenekarának közreműködése mellett nagy díjkugliverseny rendezteik. Kítűnő ételek és italokról Zombori vendéglős gondoskodik. Kezdeté délután 2 órakor.

— Uj állatorvos S. Bálint Ferenc okleveles állatorvos katonai szolgálatának eleget téve a mai naptól kezdve állatorvosi működését (serzésorbánc, sertésvesz elleni védőoltást s.b.) megkezdi. Lakása: Hold u. 26 sz. a.

— Anyakönyvi hírek. *Házasságra jelentkeztek:* Kalász Mihály Szentpéteri Julianával, Török Péter Jánival. *Házasságot kötött.* Torma József Pál Margittal. *Elhaltak.* Oláh István 6 éves, Haárich Ilona 1 hónapos, Tóth Etel 1 hónapos, Hajdu János 2 hónapos, Dili Rozália 14 hónapos korában.

Borzalmas családi dráma

A falusi kovács rémtette

Borzalmas, minden részletében tragikus családi dráma tartja izgalomban egy község lakosságát. Dániel Ignác, a falu kovácsa meggyilkolta a feleségét, aztán a saját életét dobta el. A szörnyű dráma indító oka a boldogtalan házasság, az örökös viszálykodás volt és ezt a körülmény érlelte meg a retentő cselekedet a kovács elméjében. Éjjel történt a borzalmas családi dráma, amelyről a következőkben értesülünk:

Dániel Ignác bihari kovács több esztendővel ezelőtt házassodott. A házasság nem a kölcsönös szerelem alapján jött létre. Más érdekek játszottak közre. Az első napok még békések, nyugalmasak, eszendések voltak, de pár hét múlva már a mindennapi viszálykodás, zsörtölő-

dés ütött tanyát a házastársak között. A férj dologkerülő lett s sürri látogatta a kocsmákat. Ez még csak jobban elidegenítette egymástól a házastársakat, napirenden voltak a civaltodások.

Dániel Ignácot ez az állapot napról-napra jobban elkeserítette s mikor látta, hogy másképpen nem szabadulhat, szörnyű tervvel kezdett foglalkozni, amelyet tegnapelőtt éjjel végre is hajtott.

Tegnapelőtt is parázs perpatvar volt Dániel és a felesége között. Dániel kocsmába ment a veszekedés után és csak éjfél tájban tért haza, amikor felesége már aludt.

Dániel csöndesen belopózott a házba s az alvó asszony nyakát egy borotvával elmettszette. Ezután kiment a kovácsmülyébe, a hol egy gerendára felakasztotta magát.

Csak tegnap reggel jöttek rá a borzasztó eseményre. A szomszédoknak föltűnt, hogy a Dánielék lakása még mindig csendes, pedig már dél-felé járt az idő. Érdeklődni kezdtek, majd beörték az ajtót. A szobában vérbe fagyva találták találták az ágyon a szerencsétlen asszonyt. A kovácsmühelyben meg a kovács holttestét találták meg a kötélen.

Nyomban értesítették a dologról a rendőrséget, amely megindította a nyomozást.

Dániel Ignác hátrahagyott néhány sornyí irásából kiderült, hogy ő ölte meg a feleségét s azután a maga életét oltotta ki, mert nem tudta már tovább szenvedni a boldogtalan házasságot. Az esetről a csendőrség értesítette a királyi ügyészséget, amely elrendelte a vizsgálatot.

TANÜGY.

)(Iskolai beiratások. Az izraelita hitközség népiszkolájában az 1912. és 1913. tanév szeptember 16-án kezdődik. A növendékek beírása szeptember hó 2., 3. és 4. napjain délelőtt 8-11 és délután 2-4 óra között történik. — A városi kereskedő tanonciskolában a növendékek beírása történik szeptember hó 2., 3. és 4. napjain este 5-7 óra között, a rendes tanítás kezdődik szeptember 16-ik napján.

)(Iskolai értesítés. A makói róm. kath. elemi népiszkolákban az 1912. és 1913. tanévi beiratások szeptember hó 1-től 5-ig tartanak meg. Ennélfogva felhívtnak mindazon szülők, gyámok, kiknek tanköteles gyermekeik vannak, hogy azokat a jelzett időben okvetlenül beírassák, miután az esetleges késedelmezők pénz-bírságban fognak elmarasztaltatni.

Beiratás alkalmával az I. osztályba lépő tanulók értesítő könyvecskéjében 12 fillért fizetnek.

Iskolába már járt tanulók felvétele a meglévő értesítő könyvecskéjébe, illetőleg bizonyítvány előmutatása alapján történik. Az I. osztályba lépő tanulók születési anyakönyvi kivonatát kötelesek felmutatni, amelyet az anyakönyvi hivatal az iskolai beiratás céljaira díjtalanul állít ki.

Beiratáskor a tanuló lakását: utcát, nevét és a régi házszámot kell bemondani, miért is kéretnek a t. szülők, hogy ezen pontos adatokkal jelenjenek meg az illető osztálytanító előtt.

A „Veni Sancte” szeptember 15-én tartatik, a rendes előadás pedig szeptember 16-án kezdődik meg.

Makó, 1912. augusztus 22.

Az iskolaszék elnöksége.

Eladó ház üzlethelyiséggel és gabona magtárral, valamint egy 38 holdas belső tanya, mely konyhakertésznek és tejgazdaságnak igen alkalmas. Tulajdonos Alber József Temesvár, 710 Erzsébetváros, Király-tér.

Regény.

Szerelem a sirig

vagy (140)

Két fiatal szív szomorú végzete.

MÁSODIK RÉSZ.

III.

A kilátás, hogy nemsokára visszatér Szavoyába, felmelegítette szívét.

Már előre kéjes boldogságot kovacsolt magának és úgy tekintette Simonnet, mint a kit változhatlan szerelem fűz hozzá.

Es ime, egyszerre előre nem látott vallási skrupulusok fenyegetik boldogságát!

Ebben rejtett a veszély és ennek minden aron elejét kellett venni gyors visszatérés által.

E roppant veszély előtt a Simonne által felhozott okok, hogy megkerkezését késleltessék, nem léteztek többé az ő szeméi előtt.

Nem sokat nyomott előtte a Trangy látogatása és a favergesiek gyanakvó kíváncsisága sem.

Ezek a másodrendű tekintetek elűntek annak a szüksége előtt, hogy ismét birtokába vegye barátnőjének megzavart lelkét.

Nem vallotta-a be, hogy ha ő jelen lesz, nem lesz többé bátorsága az áldozatához?

Használjuk fel, mondta Jean önzőn, ezt az órát, mikor még habozik.

Ne engedjük, hogy feláldozza magát és engemet magával együtt.

Lázassá tette az aggodalom, ezért siettette elutazását.

Április második hetében már Charvinesban termett.

Mint máskor, a hajó Mentonban tette ki egy szép tavaszi reggelen és gyalog tette meg az utat a virágos réten keresztül, a szőlőskertek mentében.

Ugyanazon lilaszínű árnyak estek alá a Lanfont csucsairól, még a párak is úgy szálltak fel az Entervernes hegység oldalain.

Mint egykor, most is gyorsan haladt fel a nyári lak lépcsőin és meglepte az anyját, a ki nem várta őt ilyen hamar.

Most azonban az anyai ömlegetésnek nem voltak oly örvendezők, mint a múltban.

Nyugtalan sóhajok és rosszul leplezett szomorúság vegyültek bele.

Bár félénk gyöndérséggel szorított a keblére gyermekét, ki idő előtt haza jött hozzá, Serravalné elgondolta, hogy ez a sietség nem ő érte van és előre érezte, hogy aggodalmait újra előről kezdődnek.

Folyt. köv)

Földeladás. A dáli ugarban két és fél köblös föld Kusz István szomszédságában, továbbá az igacsi útfélen Joó Ferenc szomszédságában 2 köblös szántóföld eladó. — Értekezni Kusz Samuel tulajdonossal, hetmi lehet Kálvin-utca 24. ujszám, vagy pedig 959. tanyaszám alatt. 715.

ÉRTESITEM a tisztelt **KERESKEDŐ, VENDÉGLŐS és ITALMÉRŐ** urakat, hogy mindenféle minőségű, közönséges és finom tiszta szeszmentes pálinkák, valamint **rumok és tea-rumok** és mindenféle **liquőrök** legelőnyösebb beszerzési forrása

Iritz Sámuel özv.
cégnél **M A K Ó.**

Az „**OLLA**” több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva. Olla lerakatok az Olla plakátok által kívánják tüntetni.

Ára tucatonként 4, 6, 8. és 10 korona. Kapható: Breuer Zoltán, Sándor Zsigmond és Ember József gyógyszerárában.

Aki eredeti **KÖBANYAI** gyári töltésű jó és tiszta sört óhajt inni, forduljon Iritz Sámuel céghez.

Használt üvegfal

kerestetik megvételre. Cim a kiadóhivatalban.

Földeladás. A Rákosi útfélen, a város közelében levő Gera József örökösai tulajdonát képező négy kishold föld tanyapürettel együtt szabadkézből, örökáron eladó. Értekezhetni lehet: **Gera István örökösai,** a földéaki határban, 173. tanyaszám alatt, 708 vagy a makói piacon.

Eladó telkek.

A gazdasági iskolával szemben levő Szegfű-utcában a Szabó ács-mester-féle ház mellett

több telek házhelynek eladó

Ugyanott jó kiszáradt vályog jutányos áron, folyton kapható. Értekezni lehet Dózsa Andorral, 543 hosszú utcai bormérésben.

Legjobb asztali borok és mindennemű különleges borok kis és nagy mértékben Iritz Sámuel özv. cégnél kaphatók.

A fogak hófehérségét, tisztaságát, csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi **Ideál-fogkrémet.** A szájnak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegségét megszünteti a KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az **Ideál-kézfinomítót** használjuk!

Az arcon levő pattanásokat, foltokat, eltávolíthatjuk, ha okoszerű kezelés mellett az **Ideál-arckenőcsőt** használjuk!

Végül az arcnak üdőségét, szépségét, fiatalságát csak úgy érhetjük el, ha

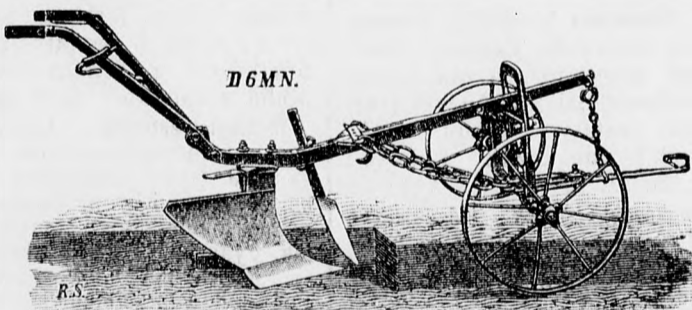
Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappant

használunk. — Mindezen kitűnő készítmények törvényes védjeggyel vannak ellátva — és **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszerárában szerezhetők be. Telefon-szám: 68.

Biztos sikert érhet el, aki venni, bérelni, eladni, bérbeadni, bármit ismertté tenni vagy értékesíteni akar **a Makói Független Újság** hirdetései útján. **Rikkancsok felvételnek a kiadóhivatalban.**

Értesítés!

Van szerencsém Makó város és vidéke t. vidéke gazdaközönségét értesíteni, hogy Makó város és vidéke részére az eredeti o o o

Sack Rudolf-féle tükörcél ekéket

viszonteladás céljából egyedül Kucses Károly urnak, mint ottani kizárólagos képviselőmnek szállítom és így Makón eredeti kiváló minőségben és szigorúan szabott árban azok egyedül

Kucses Károly ur gépraktárában

szerezhetők be. Tisztelettel: 678 **Popper Samu, Budapest.**

Nem szabad, dehogyszabad...

stb. kuptlékat, népdalokat, katona és cigányzenét élethűen játszva az eredeti „Eufon” tölcsernélküli beszelőgép, mely legújabb dupla kottával csak 40 korona

WÄGNER „Hangszerkirály”-nál BUDAPEST, József-körut 15-I.

Használt kottákat becsereél. Nagy fényképes árjegyzék ingyen.

Cserébe adnám német ajku 10 éves fiamat a bekövetkező tanévre, egy elemi iskolába járó hasonló koru fiu vagy leányért. Értekezhetni lehet a kiadóhivatalban, vagy nálam, **Kollmer János Nyerő,** 709 Torontálmegeye.

Lapkihordó-fiuk

felvételnek a kiadóhivatalban.

Eladó föld. A város közepében, a Gacsibában a Gacsó-fele földből **12 hold örökáron, tehermentesen eladó.** 710 Értekezhet Tamás Mihály rófos újletében.

Kiadó ház. Toldy-utca 12 ujsz alatti ház, mely áll 2 padolt szoba, konyha, kamra és több melléképületből, november 1-re

k i a d ó.

Értekezhetni lehet Tulipán-utca 17 sz.

Állítsa meg

a rikkancsot és kérjen tőle egy „Makói Független Újság”-ot megtalálja benne, amire - szükségé van. -

Méhészek!

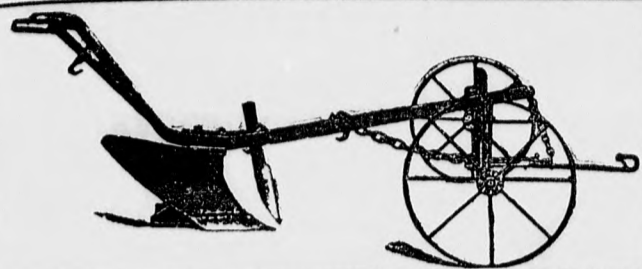
Akik megbízható helyről, tiszta méhviaszból készült

mü lé p e t

óhajtának beszerezni, forduljanak bizalommal szatmári Szabó István méhészetéhez Pankóta. (Arad megye), mely méhészetet amerikai hengerpréssel készített bármely méretű mülépnek kilóját csomagolva K. 5. 60-ért szállítja, amíg viaszkészlete ki nem fogy. 645

Eladó föld.

A nagy Ján- **2 napos** pusztaföldgorban levő dem szabadkézből, örökáron eladó. Értekezhetni lehet Fodor Jánossal, Mes-719 kó utca 38. ujszám alatt.

Telefon-
szám:
126.

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy
gazdasági gépraktáramat

a legújabb gazdasági gépekkel kibővítettem. Az őszi szántáshoz 1 teljes waggonrakomány hirneves Bächer-féle tűkő acél kormány-nyal ellátott - mindenféle nagyságban - ekét szerezttem be, ezen ekék kiválósága abban rejlik, hogy bárminő nedves földben is nem ragadnak és igen csekély vonóerőt igényelnek, bárkinek is próbaszántásra rendelkezésére bocsájtom. Továbbá raktáron tartok mindennemű fogas és láncos boronákat, 6-8 és több vasu kultivátorokat, tárcsás boronákat,

szecskavágó, répvágó, kukorica morzsolókat, és elsőrendű Ringeisen-féle tizedes mérlegeket.

Különös figyelmébe ajánlom a t. gazdaközönségnek a világhírű **Melichár-féle Unikum-Drill sorvető Imperátor műtrágya és magvető gépeket,**

melyek miután sorba vetnek és sorba trágyáznak, utólérhetetlen tökéletességükkel fogva ez ideig páratlanul állanak e téren és már is nagy keresletnek örvendenek. **Ujdonság!** Raktáron tartom az eddig még nek nem ismert és kiünően bevált

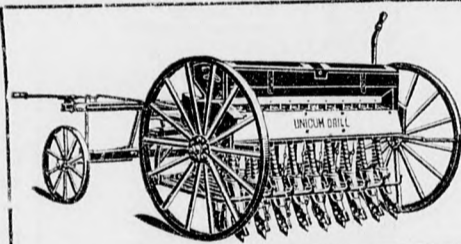
Johnston-féle kukoricaszár aratógépet.

Ennek előnyös és könnyű munkaképességét, valamint kezelését raktáramban bemutatom. Végül mindenféle gépek azo nali javítását - a legrövidebb áron elvállalom és jótállás mellett teljesítem - **LEGÜJABB! Léghűtéses (vízűtés nélküli) MOTOR,** e gyszerű, veszélytelen, bárki által könnyen kezelhető.

A t. gazdaközönség becses pártfogását kérve továbbra is - tisztelettel:

Lipták Béla

mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye Makó, Kálvária-utca (az új kórházzal szemben.)

KINCSET ÉR a Tordy-féle

Hollandi három király tea,

mivel nemcsak hashajtó, hanem egyuttal étvágyjavító, gyomor-tisztító, emésztést elősegítő, bélműködést szabályozó, nemkülönben a legmakacsabb gyomorban is segít. Csomagja (kbl. 10-12-szeri használatra) 50 fillér. Mindengyógytárban kapható.

Saját szerkezetű láncoskutak készítése felelősséggel!

Gépek javítását, átalakítását a legmodernebb szerszámok segítségével a legpontosabban és legolcsóbb árban, kedvező fizetési feltételek mellett eszközöl:

Gulácsi János vasipartelepe és gazd. gépraktára **Makó,**
Dessewffy-tér 31. szám. (Ludpiac.)
Telefonszám 50. Telefonszám 50.
347. Autogén hegesztés és vágás!

383 **Művész**

lehet bárki, ha nem egy nehezen kezelhető, hanem egy könnyen elsajátítható hangszer rendel magának

Wagner a „Hangszer Király”-tol, Budapest,

József-körut 15. Önoktatási iskola ingyen. Gyorsjavító műhely! Kérjen nagy fényképes diszfoárjegyzéket ingyen.

Miért vagy másé?

Akiknek a szíviük fáj?

Fecském hova szállsz?

Hogy van a Pali bácsi?

stb. népdalokat, kuplékat, katona és cigányzenét élethűen játsza az óriási „Adria” beszélőgép, mely 5 legújabb hanglemezzel, nagy felszereléssel csak 40 korona.

WÄGNER „Hangszer- király”-nál
BUDAPEST VIII.
József-körut 15.

Gyorsjavító műhely.

Nagy fényképes árjegyzék ingyen!

SÁNDOR ZSIGMOND

»Isteni gondviselés« gyógyszertára

MAKÓN, Szegedi-utca.

„Sándor-féle Ibolya-crém.” Föflmulthatatlan szer az arc és kéz ápolására. Pár napi használat után a bőrt oly meglepően szépé változtatja, hogy ennek hatását mindenki csodálja. Eltávolít az arcról mindennemű pattanást, bőrtakát, szepőket, májfoltot és a bőrnek fehér és üde színt kölcsönöz. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle Ibolya-szappan.” Teljesen lugmentes, semminemű maró anyagot nem tartalmaz és kitűnő illatu. Az Ibolya-crém hatását tetemesen elősegíti. Ára: 70 fill.

„Sándor-féle Ibolya-pouder.” A legjobb és legártalmatlanabb ápoló szer. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle Ibolya-mosdó viz.” Ára: 1 kor.

„Sándor-féle szárviz.” Meggátolja a fogak lazulását és fogkő képződést, üdítőleg hat a szájizre, eltávolítja az étel és az odvas fogak által okozott szájszagot. Ára: kis üveg 80 fill., nagyobb üveg 1 kor. 40 fill.

„Sándor-féle hajszesz.” Kitűnő összetételénél fogva megszünteti a korpaképződést, hajhullást, megóvja a haját mindenféle betegségtől és a hajgyökereket megerősíti. Egy üveg ára 1 kor. 20 fill.

Raktáron tartom az összes gyógy- és pipere különlegességeket, különböző gyógyborokat, az összes kötszereket, betegápolási cikkeket. Francia illatszerek és az összes drogéria cikkek kaphatók.

„Cimexin” poloskairtó, nagy üveg 2 kor., próba-üveg 60 fill., hozzávaló fecskendő 40 fill.

Király Lajos áruházában

a következő nyári áruk a szezon előrehaladottsága miatt leszállított árban vásárolhatók:

Lüszter kabátok II koronától.	Schiffon	70
Mosó bluzok	Jó mosó pongyola	7-
Szövet bluzok	Aljak	5-
Himzett batiszt	Selyem alsók	8-
Csipke	Schiffon	2-80
Himzett füzővédő		

Női ingek, háló kabátok, nadrágok, igen olcsón.

Leány lüszter ruhák!

Szabott ár!

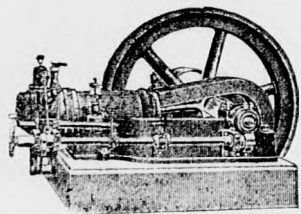
A szalonban és a gyermekszobában mindenütt ott legyen, mert kicsinyt és nagyot, fiatalot és öregot, szegényt vagy gazdagot egyaránt me sé s e n szórakoztat. Mindenütt kapható.

Ára 1 korona.

Gyártja: a „Cserépgyár“ R.-T., Kismányán.

Minden nagyobb városban állandó bizományi raktárt óhajtván fenntartani, e célra óvadékképes és agilis képviselőket keresünk. A budapesti raktár telefonszáma 170-68.

Nyersolaj szivógáz diesel **MOTOROK** benzín és lokomobilok

Gyors szállítás. Kedvező fizetési feltételek. Messzemenő jótállás. **Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.** Németország legrégebb, legnagyobb motorgyára.

147 VEZÉRKÉPVISELŐ: **Gellért Ignác és Társa** Budapest, V., Koháry-utca 4. sz. (Alkotmány-utca sarok.)

Kiadó föld.

Dálon, az apátfalvai határ közelében, Nacsá József szomszédságában **16 köblös szántóföld**

tanyaépületekkel együtt hagyma és zöldség vagy bármily más vetyemény alá több évre

haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni lehet Liget-utca 2748. régi szám alatt Bódi Sámuelné bormérő szomszédságában Nacsá Péter tulajdonossal. — Ugyanott egy csi-nos, jőszerkezetű

v e t ő g e p

o o jutányos áron eladó. o o

Kiadó föld.

A földéaki **15 hold** szántóföld rétben a rajta lévő tanyaépületekkel, szőlőskerttel, több évre haszonbérbe kiadó. Értekezhetni lehet Forrai Sándor tulajdonossal a helyszínen.

HARMONIKÁT

vehet legolcsóbban

Wagner a Hangszer-Király

országsszerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában Budapest, József-körút 15. sz.

Egy 3 váltós, Orgonahang harmonika 10 korona. Két-soros bécsi forma. Harmonika 20 kor.-tól feljebb. Fényképes árjegyzék ingyen

Felhívás

a hölgyközönséghez!

Van szerencsém a nagyérdemű hölgy közönség tudomására hozni, hogy I. ker. Kálvin-utca 12. szám alatti lakásomon

f é s ü l é s t

elvállalok, meghívásra házhoz o o o is kimegyek. o o o A nagyrebecsült hölgy közönség b. pártfogását kéri

Erdei Ilonka frizernő

Nincs többé gyomorfajás!

A szabadalmazott

Kakukfűkeserű

házi-szer, alig párszori használat után teljesen megszüntet mindenféle — még régi gyomorbajt is. Erősít, életet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes íze miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számtalan hálairatbizonyítja jóságát! Kapható Makón,

Sándor Zsigmond

Szegedi utcai gyógytárában.

Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona. Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

Eladó föld.

A rákosi útfélen 12 kilométernél **12 kat. hold, 347 négyszögöl föld eladó,**

esetleg hagymatermés alá kiadó. Gazdálkodás felhagyása végett u. o. mindenféle jószág, ló, csikó, tehén, juh s mindenneMű gazdasági eszközök, továbbá egy 8 öles kazal buzaszalma, polyva, stb. is jutányos áron eladó. — Venni szándékozók értekezhetnek:

Apjok Imre tulajdonossal,

656 Bogárzó 921. tanyaszám a.

Tapéták

Linoleum padlószőnyegek

Linkrusztrák

a Tapéta háznál

Jerk és Schuschitz

Wien VI., Gumpendorferstrasse 6. Kérje ön a mi mintakönyvünket minden kárpitos és díszítőtl.

Ház- és földeladás.

A Páva utcai 2985. számú ház, a rákosi útfélen Patkós Ferenc szomszédságában egy jarandó, a Mikocsa oldalon Patkós Sándor szomszédságában egy jarandó, a kákási oldalon Nagy Sámuel szomszédságában egy jarandó, végül a pücskői hegyben: félnapos pusztaföld, szabadkézből eladó. Venni szándékozók értekezhetnek Rác Sándor örökösének megbízásából,

Rác Sámuellel Szunyog-ú 24. sz. 665

Iritz Sámuel özv. cég

ITALÁRJEGYZÉKE

különleges TELJESEN TISZTA

szeszmentes pálinkákról:

Valódi kék szilva literenkint	2.— K.
Valódi törköly	2.40 „
„ 5 éves kajszin barack	3.— „
„ 8 „ „	4.— „
„ 10 „ „	5.— „
„ 5 „ borpálinka	3.— „

A valódiságért a cég felelősséget vállal,

Mütrágya.

Az őszi időnyre már berendezkedtem mindenféle **mütrágyafélével**

Megrendeléseket lehet eszközölhetni — eredeti gyári áron — vásárnaponként, Vasárhelyi-utca 15. sz. a. Egy hónapon belüli megrendelőimnek még 20 fillérel olcsóbb árat számíthatok. — A gazdaközönség b. pártfogását kéri:

661 **Diós Imre.**

Lapunk nyomdájában egy tanulóleány

fizetéssel felvétetik.

Eladó házak.

Bajza-utca 3. ujszám alatt egy modern uri lakás, 3 szoba és szükséges mellékhelyiség és ártézi kut vízvezetékekkel, továbbá a Lonovics László-ú. 28. szám alatt teljesen új ház, 3 szoba, előszoba, fürdőszoba stb. mellékhelyiség és ártézi kut vízvezetékekkel. Ugyanezen sz. alatt egy másik 3 rendbeli 2-2 szobás lakás minden szükséges mellékhelyiséggel együtt kedvező eladó fizetési feltételek mellett. Értekezhetni lehet Lind Miklós fod-640 rász üzletében, Makó (főtér.)

Eladó ház.

A Kálvin utca i 2806. sz. a. lévő ujonnan épült házak, egyik 3 utcai szoba, konyha, kamara, dince és előszoba, a másik 2 utcai szoba és mellékhelyiségekből áll, előnyös fölfételek mellett eladók, a két szobás lakás bérbe is kiadó. Értekezhetni lehet:

Dr. Holler György

698 ügyvédi irodájában.

Földhaszonbérlet. A Csó-káson levő 3 fertály tanyaföld több évre — gabona alá — haszonbérbe kiadó. — Értekezhetni lehet Barta Sandorral, Paacsirta-ú. 675 1130. szám alatt.

Teljesen új **hagymás zsákok**

darabonként 32 fillérréval kaphatók Iritz Gyula cégnél Makó.

Eladó földek. A Soványban, az új munkásházak közelében levő 600 négyszögöl területű földem, továbbá a Bánomban levő 1100 és 2200 négyszögöl területű földjeim akár egészben, akár parcellákban örökáron, szabadkézből eladók. **Kocsis Károly** — Értekezhetni lehet nál, Kálvária-utca 5. ujszám alatt. — Ugyanott egy jókarban levő farafu ver-658 seny kerekpár is eladó.

Erzsébet vigadó megnyitás!

A Lonovics-sugárutonegész nagyvárosi arányokban és
diszszel létesített

uj vendéglő és kerthelyiség

Állandóan a n. é. közönség rendelkezésére áll, hol is naponta
kitünő cigányzene mellett a legjobb italok meleg- és hideg ételek
pontos és előzékeny kiszolgálás mellett folyton kaphatók. — A
rendkívül díszes, nyitott óriási csarnok, bálak, népnepélyek, tár-
sas összejövetelek tartására igen alkalmas.

Trifa Jenő budapesti első női zenekarával állandóan
szórakoztatja a t. közönséget. — Belépő-díj nincs.

A n. é. közönség nagybecsű támogatását kéri — tisztelettel

ZOMBORY ÖDÖN, vendéglős.

PÁRTOS E. ÉS TÁRSA MAKÓN.

Nyári ujdonságok verseny árai:

Lüster felöltők	II. 12. K-tól.	Női ingek	1.70 K-tól
Lüster	I. 15. —	Háló kabátok	1.80
Delén bluzok	3. —	Női nadrágok	1. —
Himzett	3.90	Fűző védő	III. 1.20
Csipke	5. —	Fűző védő	II. 2.40
Párnák	1.70	Fűző védő	I. 3. —
Paplan lepedők	5. —		

Szigoruan
szabott
árak!

Selyem,
Batiszt,
Schiffon és
Lüster ajsók!

Csecsemő kelengyék! Keresztelő párnák!
Fejkötők! Pique paplanok!

Tubarózsa-krém és az arcról kiütést, szeplőt és májfoltot a legbiztosabban elmulaszt. 1 tégely 1 korona. Tubarózsa-hajkenőcs a haj és bajusz növényét legjobban elősegíti!

1 tégely 1 korona. — Tubarózsa-hőlgypor, 1 korona. — Tubarózsa-szappan, 50 fillér. — Hajregenerátor, az őszülő hajnak visszaadja eredeti színét. — Salofor, kéz- és lábizzadási gyorsan megszüntet. 1 üveg 70 fill. Mindennemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességekből nagy raktár.

TÓTH Kocillia szőlőmoly és gyümölcs féreg irtó anyag, egyszeri permetezéssel a molyt, petéit, álcáit és pilléit, azonkívül a gyümölcsösben garázdálkodó rovarokat és élősdieket tökéletesen elpusztítja! Teljesen ÁRTALMATLAN úgy a növényzetre mint az emberi szervezetre! — Egy adag 400 négyszögöl területű szőlő bepermetezésére elegendő.

Kapható Makón és vidékén egyedül:

JENEI SZÉKELY LAJOS
gyógyszerész »Szent István«-téri gyógyszer-tárában

MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.)

Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!

Telefon-szám: 127.

Telefon-szám: 127.

Megérkezett!

500 drb. lendamaszt abrosz, ára	3, 6, 8, 10 korona.
200 drb. lendamaszt milyő, ára	90 fillér.
Férfi ingek, fehér és színes	1'50, 2, 3 korona.
Gallérok darabja	20 fillér.
Arcfátyol métere	20 „
Himzések métere	15, 20, 30 „
Női keztyűk párja	30 „
Valódi francia selyem batiszt	50, 70, 80 „
Angol mosó zefírek	70, 80, 90 „
Remek női ruhaszövetek	60 fillértől 5 koronáig.
Férfi ruhaszövetek	3 koronától 6 koronáig.
500 tucat vászonzsebkendő, melynek ára 5 korona volt, tucatja 2'30 korona. — Valamint a még itt felnem sorolt különböző cikkek rendkívüli olcsó árban.	

ALKALMI ÁRUHÁZ Kossuth-szoborral szemben.

UJ ÜZLET! MEGNYILT UJ ÜZLET!

a Paskesz Testvérek könyv-, papír-, ze-
nemű- és írószerekkereskedése o o
Makón, (Főtér) a Makói Takarékpénztár épületében.

Van szerencsénk értesíteni a mélyen tisztelt vásárló közönsé-
get, hogy egy, a mai kor igényeinek mindenben megfelelő
nyitottunk, hol e szakmába vágó cikkek a legutányosabb
árak mellett szerezhethők be.

A midőn a m. t. vevőközönség pártfogását kérjük, nem
mulaszthatjuk el megjegyezni, hogy főtörökvésünk oda fog
irányulni, hogy a legújabb áruinkkal, de főleg olcsó áraink
révén n. b. megelégedésüket minden tekintetben kiérdemeljük.
Egyben felhívjuk az iskolába járó gyermekek m. t. szüleit a
közelgő iskolai idényre bevezetett olcsó árainkra, u. m. :
iskola táskák, könyvszíjak, hegedű hurok és az
összes iskolaszerekre.

Az összes bel- és külföldi napi és heti lapok, folyóiratok
előfizetési helye.

Nyomdász-tanulók

felvételnek lapunk nyomdájában.

„VARAZSFUVOLA.“

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta ját-
szani. A „Varázsuvola“ rendkívül kellemes-
20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgő-
vel van ellátva. Díszes kivitelben, kotta,
füzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt
csak 4 korona. Csakis Wágner „Hangszer-
Király“ országszerte elismert legolcsóbb
hangszeráruházában kapható, Budapest,
József-körút 15. — Gyorsjavító mőhely. —
Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

Tévedések elkerülése végett kérem anagyérdemű vevőközönséget, hogy a jelzett címre ügyelni sziveskedjenek.

„ÓRANGYAL“ disztemetkezési vállalat

Makó, Dessewffy-tér 4. szám. 00
(Kenyérpiac, főgimnázium mellett,
Tókey-féle házban). 0 0 0 0 0 0

Van szerencsém Makóváros és vidéke n. é. közönségének szives tudomására hozni, hogy a Dessewffy-tér 4. sz. a. (Kenyérpiac, főgimnázium mellett, Tókey-féle házban) a mai kor igényeinek megfelelő

disztemetkezési vállalatot

170

rendeztem be, hol „Órangyal“ cég alatt fogom vezetni. — Felhívom a n. é. gyászoló feleknek szives figyelmüket, hogy „Órangyal“ disztemetkezési vállalatomban bárki is a legegyszerűbb osztálytól a legdiszesebb pompa-diszostályig bevásárolhat és továbbá még arra is felhívom a n. é. közönség figyelmét, hogy „Órangyal“ disztemetkezési vállalatomat a n. é. kornak megfelelően rendeztem be, hogy bármi is, ami előforduló gyászesetknél csak szükséges, az nálam mindenkor beszerezhető, miér is üzletemben tartok mindenféle nagyságu és színezésű érc-koporsót, azonkívül minden festésű fa-koporsókat, valamint behuzott fehér- és színes selyemmel, bársonnyal, brockát- és sima atlasz szaténokkal és polituros tölgyfa-koporsókat, egyszersmind tükörfényes nickel ércel behuzott és színezett köves koporsókat stb. Szóval ujabbnál újabb festésű és behuzatu koporsókat a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig készítek el és mindenkor a legolcsóbb versenyáron. Kész szemfedők, párnák, madracok és kész halottí ruhák minden színben és nagyságban üzletemben kaphatók.

Fejűk és sirkeresztek minden nagyságban. Szenfedők atlasz selyem, gáz, dusches, bobinet és Pougé, brockát és sima atlasz szatén, perckál, valamint templom oltári csipkékből. — Minden minőségű és színezésű sirkoszoru-szallagok, szóval minden, ami a temetéshez szükséges és így lehetővé teszem, hogy a nagyérdemű gyászoló közönségnek a legolcsóbb áron számíthatok, eltekintve mindent, mivel semminemű fáradságot, készitési díjat fel nem számítok, mivel mindent saját magam készítek el. — Magy és dus választékban tartok érc, művirág, élő preparált sirkoszorukat minden szín- és nagyságban, valamint külön megrendelésnél élő virágokból is készítek. — Végül felemlítem a nagyérdemű gyászoló közönségnek, hogy mindennemű gyászkelemből is dus raktárt tartok és gyászesetek bevásárlásánál mélyen leszállított áron számítok gyászruháknak valót és fekvte gyász-selyem-, szövet- és ternókendőket, valamint fekete szélű gyász zsebkendőket, gyászfátyolokat azért, hogy vevőimnek kedvezhesek és hogy mindazok, kik »Órangyal« disztemetkezési vállalatomat bármikor előforduló gyászesetekben felkeresik, bizalommal és a legnagyobb megelégedésükkel távozhassanak el a nagyérdemű gyászoló felek üzletemből.

o Hullaszállítást és exhumálást az ország bármelyik részéről elvállalok. o

Előforduló gyászesetekben kérve a nagyérdemű gyászoló vevőközönségnek becses párfogásukat, mély tisztelettel:

„Órangyal“ disztemetkezési vállalat

özv. G Y U R I K L A J O S N É tulajdonos.

Előforduló gyászesetknél meghívásra házhoz is kimegyek.

Egyszerű és pompa-diszravatalozásért és gyászkecsijaimért díjat külön nem számítok fel.

Elvállalok temetéseket a legegyszerűbb osztálytól a legdiszesebb pompa-diszostályig gyorsan és pontosan, szolid áron.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

K Ö N Y V N Y O M D A .

Készülnek :

Rovatos ivenk,
Számilák,
Zárszámadások,
Üzleti kártyák,
Árjegyzékek,
Kereskedelmi
nyomtatványok,
Névjegyek,
Szóró-cédulák,
Falragaszok.

Telefon-szám: 124.

Izléses kivitelű, hibátlan, tiszta munka. Ajánlja az újabb időben a mai kor igényeinek teljesen megfelelően villanyerőre berendezett müintézet, mely a modern technika vívmányai szerint készit a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig mindennemű nyomtatványokat.

Magyar gyártmányu papiros-raktár!

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

P O L I T I K A I N A P I L A P

Készülnek :

Irodalmi művek,
Folyóiratok,
Hirlapok,
Doktori
értekezések,
Iskolai értesítők,
Körlevelek,
Meghívók,
Táncrendek,
Levélfek.

Telefon-szám: 124.

== kiadóhivatala a legjutányosabb áron vesz fel hirdetéseket. ==